

SPRAWOZDANIE

z działalności Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego
w okresie wrzesień 2011 – sierpień 2012

Sprawozdanie obejmuje następujące części:

1. Dane ogólne
2. Działalność statutowa
3. Realizacja wniosków z 87. WZD w Opolu
4. Działalność Zarządu Głównego i Prezydium ZG
5. Ośrodek Dokumentacji i Informacji Etnograficznej
6. Sprawy finansowe
7. Działalność wydawnicza
8. Biblioteka Naukowa im. J. Czekanowskiego
9. Archiwum Naukowe
10. Oddziały PTL

Dane ogólne

W dniu 23.09.2011 r. w Opolu odbyło się 87. Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Protokół opublikowany został w „Ludzie”, t. 95, 2011, s. 375–378. W trakcie WZD w Opolu odbyły się zgodnie ze statutem wybory do władz Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. W tajnym głosowaniu delegaci zdecydowali, że do Zarządu Głównego weszli (w kolejności alfabetycznej): Jerzy Adamczewski, Jan Adamowski, Anna Weronika Brzezińska, Michał Buchowski, Hubert Czachowski, Grażyna Ewa Karpińska, Małgorzata Michalska, Michał Mokrzan, Anna Nadolska-Styczyńska, Magdalena Rostworowska, Teresa Smolińska, Dorota Simonides.

Zarząd Główny PTL ukonstytuował się w następującym składzie:

- prezes – prof. dr hab. Michał Buchowski
- wiceprezes – dr Małgorzata Michalska
- wiceprezes – prof. dr hab. Teresa Smolińska
- wiceprezes – prof. dr hab. Grażyna Ewa Karpińska
- sekretarz generalny – dr Jerzy Adamczewski
- z-ca sekretarza generalnego – dr Michał Mokrzan
- skarbnik – dr Anna Weronika Brzezińska
- z-ca skarbnika – dr Magdalena Rostworowska
- członkowie ZG: prof. dr hab. Jan Adamowski
dr Hubert Czachowski
dr Anna Nadolska-Styczyńska
prof. dr hab. Dorota Simonides

Zastępcami członków ZG zostali dr Katarzyna Barańska i prof. dr hab. Waldemar Kuligowski.

Do Głównej Komisji Rewizyjnej wybrani zostali (w kolejności alfabetycznej): Damian Kasprzyk, Małgorzata Oleszkiewicz, Artur Trapszyc. Główna Komisja Rewizyjna ukonstytuowała się następująco:

- przewodnicząca – mgr Małgorzata Oleszkiewicz
- sekretarz – dr Damian Kasprzyk
- członek – mgr Artur Trapszyc

Do Sądu Koleżeńskiego weszli (w kolejności alfabetycznej): Kinga Czerwińska, Artur Gawel, Maciej Kwaśkiewicz. Sąd Koleżeński ukonstytuował się w składzie:

- przewodniczący – dr Artur Gawel
- sekretarz – dr Kinga Czerwińska
- członek – mgr Maciej Kwaśkiewicz

Krajowy Rejestr Sądowy zatwierdził nowy skład Zarządu Głównego.

Działalność statutowa

W biurze działającym przy Zarządzie Głównym zatrudnione są następujące osoby:

1. Mgr Paulina Suchecka na $\frac{3}{4}$ etatu – dyrektor biura i biblioteki PTL, która dodatkowo odpowiada za archiwum, sprawy wydawnicze i członkowskie. Pełni dyżury w czytelnicy: poniedziałek, wtorek, środa w godz. 16–20 i dwie soboty w miesiącu w godz. 9–13.
2. Bożena Wrońska na pełnym etacie – obsługuje magazyn wydawnictw, prowadzi wysyłkę publikacji, ekspedycję korespondencji, a także obsługę czytelników, zakupy na potrzeby biura, itd.
3. Mgr Aleksandra Michałowska – od 1.10.2009 roku jest na pięcioletnim urlopie bezpłatnym, bowiem obecnie zatrudniona jest na pełnym etacie w Bibliotece Uniwersyteckiej, ale dalej świadczy pracę na rzecz Biblioteki PTL.
3. Pani Agata Sikora na $\frac{1}{2}$ etatu – główna księgowa Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego.

Wszystkie panie otrzymały w 2011 r. nagrodę roczną w ustawowej wysokości 8,5% rocznych dochodów. Pani Bożena Wrońska otrzymała nagrodę jubileuszową za 40 lat pracy. Jest to nagroda w wysokości 200% wynagrodzenia miesięcznego.

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze posiada swoją stronę internetową www.ptl.info.pl, za którą odpowiedzialny jest dr Hubert Czachowski. Portal redagują: Hubert Czachowski, Olga Kwiatkowska i Jakub Kopczyński. Zgodnie z wcześniejszymi zamierzeniami, PTL ma również Newslettera, formę biuletynu rozsyłanego za pomocą poczty elektronicznej, redagowaną przez dra Michała Mokrzana i dr Annę Weronikę Brzezińską. Adres poczty internetowej: ptl@ptl.info.pl.

Realizacja wniosków z 87. WZD

W trakcie WZD przegłosowano dwa wnioski. Pierwszy prof. Zbigniewa Jasiewicza o stworzeniu „platformy porozumienia”, czyli formy kontaktu, która umożliwiłaby członkom PTL wymianę refleksji i doświadczeń związanych z działalnością w poszczególnych oddziałach, przeszedł większością głosów. Realizacją tej idei będzie po raz pierwszy zorganizowane podczas tegorocznego WZD Forum Oddziałowe.

Drugi wniosek prof. Bronisławy Kopczyńskiej-Jaworskiej w sprawie przekazywania członkom honorowym PTL wszelkich informacji dotyczących kolejnych WZD oraz powiadomień o aktualnych wydarzeniach, konferencjach i innych działaniach podejmowanych przez Towarzystwo bezpośrednio z biura przy Zarządzie Głównym przyjęto jednogłośnie. I jest on realizowany.

Działalność Zarządu Głównego i Prezydium

W roku ubiegłym Zarząd Główny zgłosił Muzeum Etnograficzne – Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu do Nagrody im. Oskara Kolberga, przyznawanej za całokształt działalności i wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury ludowej. Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu zostało uhonorowane tą nagrodą „Za zasługi dla kultury ludowej”.

W okresie sprawozdawczym Zarząd Główny spotkał się na 3 posiedzeniach w dniach: 22.09., w którym uczestniczyli również prezesi poszczególnych oddziałów oraz 13.01.2012 r. i 18.05.2012 r. Styczeniowe odbyło się w siedzibie PTL we Wrocławiu przy

ul. Szczytnickiej 11. Dokonano wówczas podziału zakresu kompetencji poszczególnych członków Zarządu Głównego:

- podpisywanie umów z MKiDN/dotacje – dr Małgorzata Michalska i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie umów z MNiSW/dotacje; umowy za prace redakcyjne dotyczące „Literatury Ludowej” – dr hab. Grażyna Ewa Karpińska i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie umów z władzami samorządowymi/dotacje – dr Małgorzata Michalska i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie umów z drukarniami – dr Małgorzata Michalska i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie umów dotyczących kolportażu – dr Małgorzata Michalska i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie umów/zleceń dot. spraw wydawniczych (m.in. umowy autorskie, zatwierdzanie stron redakcyjnych, okładek) – prof. dr hab. Teresa Smolińska i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie umów/zleceń dot. prac w ODiE – prof. dr hab. Grażyna Ewa Karpińska i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie umów/zleceń dot. prac bibliotecznych i archiwalnych – prof. dr hab. Michał Buchowski i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie rozdzielników wydawniczych – prof. dr hab. Jan Adamowski
- podpisywanie upoważnień dla oddziałów – dr Małgorzata Michalska i dr Magdalena Rostworowska lub dr Anna Weronika Brzezińska
- podpisywanie przelewów bankowych – dr Małgorzata Michalska, dr Anna Weronika Brzezińska, dr Magdalena Rostworowska, mgr Paulina Suchecka
- podpisywanie dokumentów pracowniczych – dr Jerzy Adamczewski
- newsletter – dr Anna Weronika Brzezińska, dr Michał Mokrzan
- odpowiedzialny za stronę internetową PTL – dr Hubert Czachowski
- promocja wydawnictw PTL – dr Anna Weronika Brzezińska
- listy – opinie, wnioski o nadanie nagród, odznaczeń – prof. dr hab. Teresa Smolińska
- kontakt z UW – dr Małgorzata Michalska
- kontakty z oddziałami – dr Małgorzata Michalska
- sprawy pilne – dr Małgorzata Michalska
- w razie potrzeby, niezależnie od wcześniej wymienionych zakresów, dokumenty wszelkiego typu mogą podpisywać zgodnie ze statutem, prezes i wiceprezesi oraz skarbnik lub jego zastępca w sprawach dotyczących finansów; prezesi lub wiceprezesi oraz sekretarz generalny i jego zastępca w pozostałych sprawach.

Pozostałe tematy wymagające dyskusji i decyzji to: funkcjonowanie Ośrodka Dokumentacji i Informacji Etnograficznej, sprawy wydawnicze (parametryzacja czasopism, koszty druku, recenzje) i finansowanie publikacji, sytuacja finansowa PTL w świetle kryzysu ekonomicznego, sprawy członkowskie, współpracy z innymi organizacjami (CEEOL – Central and Eastern European Online Library, Polski Instytut Antropologii, Stowarzyszenie Pracownia Etnograficzna) oraz zagadnienia dotyczące tegorocznego Walnego Zgromadzenia Delegatów PTL w Poznaniu.

Przedstawiony został również projekt Regulaminu Ośrodka Dokumentacji i Informacji Etnograficznej, przygotowany przez dr Inę Kuźmę i dr Małgorzatę Michalską. W głosowaniu tajnym, przedstawicielem Zarządu Głównego PTL w społecznej Radzie Naukowej ODiE wybrana została dr Anna Weronika Brzezińska.

Rozmawiano również na temat powołania nowego czasopisma poświęconego muzealnictwu etnograficznemu.

Zarząd Główny Uchwałą nr 1 z dnia 18.05.2012 r. powołał Sekcję Stroju Ludowego. Inicjatorem jej utworzenia jest nowa redakcja „Atlasu Polskich Strojów Ludowych”.

Z inicjatywy dr Grażyny Kubicy-Heller organizuje się również Sekcja Genderowa.

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze wspólnie ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych przygotowało warsztaty dla ekspertów organizacji pozarządowych dotyczących Konwencji UNESCO z 2003 roku o ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Warsztaty odbyły się pod patronatem honorowym Polskiego Komitetu ds. UNESCO oraz Narodowego Instytutu Dziedzictwa. W związku z realizacją warsztatów podpisano stosowne porozumienie z Narodowym Instytutem Dziedzictwa oraz Stowarzyszeniem Twórców Ludowych.

Redakcja „Atlasu Polskich Strojów Ludowych” przygotowała także wniosek grantowy o finansowanie projektu w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki – moduł 1.1. Wniosek pt. *Atlas Polskich Strojów Ludowych: kontynuacja prac wydawniczych, przeprowadzenie badań terenowych i kwerend źródłowych oraz cyfryzacja materiałów źródłowych i udostępnienie ich w Internecie* został złożony w marcu 2011 roku i obecnie czeka na rozstrzygnięcie konkursu oraz ogłoszenie decyzji o ewentualnym finansowaniu.

Zarząd Główny dyskutował również nad zgłoszonym przez prof. Zbigniewa Jasiewicza wnioskiem o zmianę nazwy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. Nowym argumentem uzasadnienia jest konsolidacja środowiska. Towarzystwo miałoby otrzymać nazwę Polskie Towarzystwo Ludoznawczo-Etnologiczne lub Polskie Towarzystwo Etnologiczne. Wniosek został jednak jednogłośnie odrzucony. Ustalono jednak, że może to być sprawa do dyskusji na Forum Oddziałowym w czasie WZD w Poznaniu.

Zarząd Główny na wniosek Oddziału Toruń zgodził się dofinansować kwotą 1.000,00 zł publikację *Toruń tam i z powrotem. Szkice z antropologii miasta*. Za przyznane dofinansowanie Oddział Toruń przekazał do Zarządu Głównego 50 egzemplarzy tego tytułu.

Ośrodek Dokumentacji i Informacji Etnograficznej

Kierownikiem Ośrodka Dokumentacji i Informacji Etnograficznej jest pani dr Inga Kuźma, która została zaakceptowana przez Zarząd Główny w tajnym głosowaniu. Od czerwca 2012 roku Ośrodek funkcjonuje w nowej siedzibie. Dzięki dobrej współpracy z władzami Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego, ODiE dysponuje obecnie miejscem do pracy na terenie Archiwum Naukowego Instytutu. Zarząd Główny zatwierdził nowy Regulamin Prac Ośrodka Dokumentacji i Informacji Etnograficznej, w wyniku czego w czerwcu br. powołano społeczną Radę Naukową, w skład której weszli: prof. dr hab. Violetta Krawczyk-Wasilewska – przedstawicielka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego, dr Anna Nadolska-Styczyńska – przedstawicielka Oddziału Łódzkiego PTL oraz dr Anna Weronika Brzezińska – przedstawicielka ZG PTL.

W okresie sprawozdawczym prace prowadzono na dwóch płaszczyznach. Przygotowywano wybory dla międzynarodowej bibliografii Bibliography of Social Science. Na komputerowych nośnikach wykonano 411 not bibliograficznych z antropologii polskiej za 2010 r. W wyniku tych prac ukazują się noty bibliograficzne o polskich wydawnictwach w drukowanej i w prowadzonej przez IBSS bazie on-line dostępnej na subskrybowanej stronie internetowej. Dofinansowanie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na to zadanie wyniosło w 2011 r. **7520,00 zł**, a w tym roku **13 000,00 zł**.

Drugim kierunkiem działania było zapisanie w komputerowej bazie danych i wprowadzenie do katalogu on-line 1335 not bibliograficznych. „Bibliografia etnografii polskiej w Internecie” udostępniana na stronie <http://bep.uni.lodz.pl>, zawierała na koniec sierpnia 2012 r. 28 809 not bibliograficznych, w tym:

- 4564 noty za lata 1926–1939
- 8498 not za lata 1986–2000
- 5170 not za lata 2001–2003
- 8668 noty za lata 2004–2009
- 1394 noty za rok 2011 i 2010

Na to zadanie dofinansowanie z MNiSW w roku 2011 wyniosło **10 500,00 zł**, a w obecnym **34 960,00 zł**.

Finanse

Zgodnie z Ustawą z dn. 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych złożono elektronicznie do Urzędu Skarbowego Wrocław Śródmieście deklarację CIT 8 za rok podatkowy od 01-01-2011 r. do 31-12-2011 r. Sprawozdanie finansowe za rok 2011 zawiera bilans, rachunek zysków i strat ZG PTL z Oddziałami PTL oraz informację dodatkową wraz z wprowadzeniem.

Przychody w 2011 roku wyniosły **289 670,00 zł**, w tym najważniejsze pozycje to dotacje – **228 685,00 zł** oraz przychody ze sprzedaży wydawnictw – **39 377,50 zł**. Po stronie kosztów zanotowano w sumie **351 796,27 zł**, w tym największe wydatki na wynagrodzenie osobowe i bezosobowe – **153 361,52 zł** oraz usługi obce – **137 757,93 zł**. W sumie daje to ujemny wynik finansowy w wysokości **61 630,29 zł**. Zgodnie ze statutem strata została pokryta z funduszu zasadniczego. Ujemny wynik finansowy wynika przede wszystkim z konieczności zainwestowania własnych środków finansowych – **64 729,04 zł** – w realizację zadań dofinansowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dodać również należy, że zadania wydawnicze rozliczane są w pełnej wysokości przyznanej dotacji a ewentualne przychody przynosi dopiero sprzedaż wydawnictw. Wprowadzono również opłaty za recenzje, kupiono elektroniczny sprzęt biurowy. Wpływ na ujemny wynik finansowy miały również opłaty eksploatacyjne oraz czynszowe za pomieszczenia biurowe, bowiem od 1.10.2009 roku obowiązuje nas pięcioletnia umowa z Uniwersytetem Wrocławskim o użytkowaniu lokalu. Zarząd Główny jednogłośnie stosowną uchwałą przyjął sprawozdanie finansowe za rok 2011.

W dniu 25.06.2012 r. we Wrocławiu odbyło się, zgodnie z ustaleniami podjętymi na majowym posiedzeniu Zarządu Głównego, specjalne posiedzenie poświęcone polityce finansowej Towarzystwa, w którym wzięły udział osoby odpowiedzialne statutowo za finanse, a więc prezes, wiceprezesi, skarbnik oraz zastępca skarbnika, a także główna księgowa PTL – p. Agata Sikora. Dotyczyło ono kierunków podejmowania działań ukierunkowanych na pozyskiwanie środków finansowych poza dotacjami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Choć w tym roku dofinansowanie to było większe niż w roku ubiegłym (otrzymane jednak w wyniku odwołania od pierwszej decyzji, kiedy to na działalność biblioteki i archiwum nie otrzymaliśmy żadnych środków), to jednak istnieje realna możliwość sukcesywnego zmniejszania tej formy subwencji. Dlatego też Zarząd Główny dąży do wypracowania nowych dróg finansowania przede wszystkim działalności wydawniczej oraz działalności biblioteki i archiwum, aby dotacje MNiSW nie były jedynymi.

W 2011 r. Polskie Towarzystwo Ludoznawcze otrzymało dofinansowanie z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w wysokości **200 860,00 zł**. W tym na wydawnictwa **118 040,00 zł**, funkcjonowanie biblioteki naukowej **46 250,00 zł**, działalność archiwum **5550,00 zł**. Ponadto MNiSW przyznało dofinansowanie na konferencję naukową *Tradycyjna obrzędowość w kulturze współczesnej* towarzyszącą WZD w Opolu – **10 000,00 zł** oraz na tworzenie i użytkowanie bibliograficznych baz danych – **10 500,00 zł**, upowszechnianie i promocja osiągnięć nauki – **7520,00 zł** i modernizację strony internetowej „Bibliografii Etnografii Polskiej” dla potrzeb prezentacji międzynarodowej w celu upowszechniania osiągnięć nauki polskiej – **3000,00 zł**.

Natomiast na rok bieżący Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznało:
Umową nr 639/P-DUN/2012 o wartości **43 200,00 zł** dofinansowane zostały:

- „Lud” t. 96/2012 – 18 000,00 zł
- „Łódzkie Studia Etnograficzne”, t. 51/2012 – 7200,00 zł
- „Literatura Ludowa”, t. 56/2012 – 18 000,00 zł

Złożono jednak odwołanie od decyzji przyznającej dofinansowanie wydania „Ludu” w wysokości 18 000,00 zł i po jego rozpatrzeniu dofinansowanie wzrosło do kwoty 21 500,00 zł.

Umową nr 638/P-DUN/2012 o wartości **38 400,00 zł** dofinansowane zostały:

- seria: „Biblioteka Zesłańca” Stefania Skowron-Markowska, *Z Oxfordu na Syberię. Dziedzictwo naukowe Marii Antoniny Czaplickiej* – 9000,00 zł
- seria: „Biblioteka Zesłańca” praca zbiorowa, *Polacy w guberni archangielskiej XIX i XX wieku*, red. nauk. Antoni Kuczyński, Mirosław Marczyk – 10 800,00 zł
- seria: „Biblioteka Literatury Ludowej” Ryszard Bieńkowski, *Cerowanie dziurawych parasoli deszczem. Na tropie metafory ludowej* – 7200,00 zł
- seria: „Biblioteka Popularnonaukowa” Bożena Kaczmarczyk, *Tradycyjne oraz współczesne gry i zabawy dziecięce* – 11 400,00 zł

Umową nr 640/P-DUN/2012 o wartości **18 000,00 zł** zostały dofinansowane:

- seria: „Prace Etnologiczne” Jacek Splisgart, *Obrzędowość rodzinna w Japonii* – 5400,00 zł
- seria: „Archiwum Etnograficzne” praca zbiorowa, *Za miedzę, za morze, w zaświaty... Kulturowe wymiary podróżowania*, red. nauk. Wojciech Olszewski, Violetta Wróblewska – 12 600,00 zł

Umową nr 569/P-DUN/2012 o wartości **62 960,00 zł** dofinansowane zostały:

- konferencja naukowa: *Europa regionów – perspektywy badawcze i edukacyjne* – **15 000,00 zł**
- tworzenie i użytkowanie bibliograficznych baz danych – kontynuacja na rok 2012 – gromadzenie informacji na nośnikach komputerowych, kwerenda biblioteczna, klasyfikacja i zapis w bazie danych bibliograficznych za 2011 rok do bieżącej bibliografii etnografii polskiej oraz uzupełnienie brakujących not bibliograficznych za rok 2010 oraz lata 2000–2009 – **34 960,00 zł**
- upowszechnianie i promocja osiągnięć nauki polskiej – kontynuacja na rok 2012 – opracowanie selektywnej bibliografii etnografii polskiej za 2011 rok dla bibliografii międzynarodowej International Bibliography of the Social Sciences – **13 000,00 zł**.

Ponadto w wyniku rozpatrzenia odwołania w zakresie działalności upowszechniającej naukę sporządzono aneks do umowy nr 569/P-DUN/2012, zwiększający wartość dofinansowania o **114 735,00 zł**.

Biblioteka:

1. Wymiana wydawnictw z instytucjami zagranicznymi i krajowymi – **28 000,00 zł**
2. Udostępnianie księgozbioru i informacja biblioteczna – **22 100,00 zł**
3. Gromadzenie zbiorów – uzupełnienie zbiorów bibliotecznych – **14 200,00 zł**
4. Konserwacja zbiorów bibliotecznych – **6800,00 zł**
5. Opracowanie zbiorów bibliotecznych – **22 600,00 zł**
6. Komputeryzacja zbiorów bibliotecznych – **6785,00 zł**

Archiwum:

1. Konserwacja zbiorów archiwalnych – **3600,00 zł**
2. Opracowanie zbiorów archiwalnych – **4800,00 zł**
3. Gromadzenie zbiorów archiwalnych – **2400,00 zł**

4. Udostępnianie zbiorów archiwalnych – 3450,00 zł

W sumie MNiSW przyznało w roku bieżącym kwotę **280 795,00 zł** większą od ubiegłorocznej o prawie 40%.

Wydawnictwa

Zarząd Główny podjął decyzję o powołaniu nowego, ogólnopolskiego czasopisma muzealnego „Zbiór Wiadomości do Antropologii Muzealnej”. Zarząd Główny uznał za potrzebne powstanie takiego wydawnictwa, jako płaszczyzny wymiany myśli, poglądów i dokonań muzealników z różnych muzeów oraz ośrodków akademickich.

Zarząd Główny powołał w tajnym głosowaniu na stanowisko redaktora naczelnego „Archiwum Etnograficznego” prof. dr hab. Jana Adamowskiego. Nowy redaktor przedstawił do aprobującej wiadomości Zarządu Głównego następujący skład redakcji: prof. dr Janina Hajduk-Nijakowska, dr Anna Spiss, dr Marta Wójcicka, dr Katarzyna Majbroda.

Zarząd Główny przyjął do realizacji wzór druków recenzyjnych poszczególnych publikacji i określił zasady ich obiegu.

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno posiedzenie Rady Wydawniczej w dniu 18.05.2012 r. w siedzibie Instytutu im. Oskara Kolberga w Poznaniu przy ul. Kantaka 4. Uczestniczyli w nim członkowie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego:

- prof. dr hab. Grażyna Ewa Karpińska – wiceprezes i red. „Łódzkich Studiów Etnograficznych”
- prof. dr hab. Teresa Smolińska – wiceprezes i red. „Dziedzictwa Kulturowego”
- dr Małgorzata Michalska – wiceprezes
- dr Anna Weronika Brzezińska – skarbnik i red. „Atlasu Polskich Strojów Ludowych”
- dr Magdalena Rostworowska – zastępca skarbnika
- dr Jerzy Adamczewski – sekretarz generalny
- dr Michał Mokrzan – zastępca sekretarza generalnego
- prof. dr hab. Jan Adamowski członek ZG i red. „Archiwum Etnograficznego”
- dr Hubert Czachowski – członek ZG

oraz redaktorzy naczelni pozostałych wydawnictw PTL:

- prof. dr hab. Waldemar Kuligowski – „Biblioteka Popularnonaukowa”
- prof. dr hab. Jolanta Ługowska – „Literatura Ludowa” oraz „Biblioteka Literatury Ludowej”
- dr Jacek Bednarski – zastępca redaktora naczelnego „Ludu”
- prof. dr hab. Ryszard Vorbrich – „Prace Etnologiczne”
- prof. dr hab. Andrzej Brenz – „Prace i Materiały Etnograficzne”.

W posiedzeniu wzięła udział również dyrektorka biura – pani mgr Paulina Suchecka. Na prośbę prezesa, prof. Michała Buchowskiego, posiedzeniu przewodniczyła dr Anna Weronika Brzezińska.

Plan wydawniczy na rok 2011 został zrealizowany w całości. Ukazały się następujące publikacje:

1. „Lud”, t. 95/2011
2. „Literatura Ludowa” 2011
3. „Łódzkie Studia Etnograficzne”, t. 50 – *Wokół społeczności wiejskiej. Etnografia Kazimierza Zawistowicz-Adamskiej* (red. A. Nadolska-Styczyńska, G. E. Karpińska)
4. „Biblioteka Literatury Ludowej”, t. 9 – *Nowe konteksty badań folklorystycznych* (red. J. Hajduk-Nijakowska, T. Smolińska)
5. „Biblioteka Zesłańca”, t. 24 – Eugeniusz Niebelski, *Tunka. Syberyjskie losy księży zesłańców 1863 roku*

6. „Biblioteka Zesłańca”, t. 25 – Teresa Frącek, *Zesłaniec nad brzegami Wołgi*
7. „Biblioteka Popularnonaukowa”, t. 15 – *Tubylcy własnego świata* (red. W. Kuligowski)
8. „Biblioteka Popularnonaukowa”, t. 16 – M. Szubert, *Żyjąc w cieniu śmierci* (red. T. Smolińska)
9. „Archiwum Etnograficzne”, t. 52 – *Polacy poza granicami kraju* (red. M. Michalska)
10. „Dziedzictwo Kulturowe”, t. 5 – M. Bisek-Graż, *Dziedzictwo Kulturowe Wałbrzyskiego* (red. T. Smolińska)
11. „Prace Etnologiczne”, t. 24 – R. Beszterda, *Bracia morawscy a kultury himalajskie* (red. R. Vorbrich).

Dofinansowanie wydawnictw na rok 2012 wyniosło **103 100,00 zł**. Tytuły poszczególnych wydawnictw oraz kwota dofinansowania wymienione zostały w poprzedniej części sprawozdania.

Zaakceptowane przez Zarząd Główny propozycje wydawnicze na rok 2013 są następujące:

1. „Lud”
2. „Łódzkie Studia Etnograficzne”: t. 52, Aleksandra Krupa, *Bałuckie chronotopy. Opowieść o łódzkiej dzielnicy*
3. „Literatura Ludowa”
4. „Archiwum Etnograficzne”: praca zbiorowa pod redakcją Janiny Hajduk-Nijakowskiej, *Tradycyjna obrzędowość w kulturze współczesnej*
5. „Prace i Materiały Etnograficzne”: Andrzej Stachowiak, *Współczesne wyznania na Łemkowszczyźnie*
6. „Prace i Materiały Etnograficzne”: Mariusz Filip, *O Słowińcach*
7. „Prace Etnologiczne”: Sylwia Pietrowiak, *Obce i oswojone. Transformacja kobiety w społeczeństwie kirgiskim*
8. „Prace Etnologiczne”: Karolina Marcinkowska, *Spotkanie z przodkami. Kult czumba na Madagaskarze*
9. „Biblioteka Popularnonaukowa”: praca zbiorowa pod redakcją Gorana Injaca, Waldemara Kuligowskiego i Magdaleny Sztandary, *Balkany performatywne. Sztuka, dramat i rytuał w przestrzeni publicznej*
10. „Biblioteka Popularnonaukowa”: praca zbiorowa pod redakcją Waldemara Kuligowskiego i Borisa Michalika, *Regionalizm i wielokulturowość. Perspektywa etnologii polskiej i słowackiej*
11. „Biblioteka Zesłańca”: Przemysław Nagel, *Polacy deportowani w czasie II wojny światowej do obwodu archangielskiego.*
12. „Biblioteka Zesłańca”: Adolf Januskiewicz, *Dziennik i listy ze stepów kirgiskich (podróż do Kazachstanu w 1846 r.)*

Prof. Ryszard Vorbrich („Prace Etnologiczne”) zaproponował zmiany w składzie Rady Redakcyjnej. Zrezygnował dr Przemysław Hinc, w skład redakcji weszli: dr Mariusz Kairski z Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UAM oraz dr hab. Maciej Ząbek z Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego. Niemniej jednak ostateczna decyzja, co do nowych osób, zostanie podjęta po wyjaśnieniu ich członkostwa w PTL.

Prof. Ewa Grażyna Karpińska poszerzyła zespół redakcyjny „Łódzkich Studiów Etnograficznych” o dr hab. Katarzynę Łeńską-Bąk z Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Opolskiego i dr Martę Songin.

Prof. Danuta Penkała-Gawęcka wystąpiła o powołanie redaktora tematycznego z zakresu folklorystyki, którym została prof. Teresa Smolińska z Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Opolskiego. Powołanie redaktora tematycznego związane jest między innymi z

parametryzacją czasopism. Taki redaktor pomoże w procesie wewnętrznej recenzji, doradzi w kwestiach doboru recenzentów oraz w podjęciu ostatecznej decyzji dotyczącej publikacji, po otrzymaniu recenzji wydawniczych. Redaktorem językowym została dr Katarzyna Majbroda. Natomiast do Rady Redakcyjnej „Ludu” dołączyli: dr Elżbieta Goździak z Georgetown University w Waszyngtonie, prof. Chris Hann – dyrektor Max Planck Institute of Social Anthropology w Halle, prof. Gabriela Kiliánová z Uniwersytetu w Bratysławie oraz dr Alexandra Schwell z Uniwersytetu w Wiedniu.

Biblioteka

W roku 2011 wypożyczono 238 książek i 11 czasopism, a w czytelni udostępniono 753 książki i 582 czasopisma. W ramach wymiany między bibliotekami wypożyczono 3 książki.

W roku 2011 zbiory zwiększyły się o 440 woluminy: zakupiono 184 wol. druków zwartych i 13 czasopism, otrzymano 44 dary oraz 13 wol. własnych wydawnictw. Z wymiany zagranicznej pochodziły 123 wol., z wymiany krajowej 63 wol. W ramach wymiany za granicę wysłano 179 wol., a do instytucji krajowych trafiły 73 wol. Aktualnie wymianą wydawnictw objętych jest 109 instytucji zagranicznych i 47 krajowych.

W 2011 r. wycofano 180 wol. druków zwartych i 459 jedn. zbiorów kartograficznych (woluminy zbędne). Na dzień 31.12.2011 r. zbiory liczyły łącznie 43 869 wol., w tym 22 232 druki zwarte, 20 585 czasopism i 1052 jednostki zbiorów kartograficznych. Ogólna wartość księgozbioru na koniec 2011 r. wynosiła 336 437,30 zł.

W 2011 r. do katalogu komputerowego wprowadzono dzieła zwarte zagraniczne pozyskane w latach 1991–1992 oraz bieżące wpływy z 2011 r. W 2012 bazę uzupełniono o rekordy dzieł zwartych polskich z lat 1991–1992 oraz dzieł zwartych polskich i zagranicznych z 1990 r., wprowadzane są także bieżące wpływy z 2012 r. W ubiegłym roku oprawiono 99 woluminów.

Na koniec pierwszego półrocza 2012 r. wartość zbiorów wynosiła 342 781,32. W tym czasie wpłynęło 105 wol., w tym: z wymiany zagranicznej – 42 wol. (42 czasopisma), z wymiany krajowej 26 wol. (czasopisma – 17, zwarte – 9), z zakupów 12 wol., dary to 10 wol., a wydawnictwa własne 15 wol. Stan ilościowy biblioteki wynosił na koniec czerwca 2012 r. 43 974 wol.

W ciągu pierwszej połowy bieżącego roku w czytelni udostępniono 270 książek i 272 czasopisma, na zewnątrz wypożyczono 61 książek i 4 czasopisma. W ramach wymiany między bibliotekami wypożyczono 1 książkę.

Archiwum

Archiwum prowadzi p. Paulina Suchecka. Na bieżąco gromadzone są dokumenty dotyczące historii Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, rękopisy niepublikowanych tekstów z zakresu etnologii i folklorystyki.

W okresie sprawozdawczym zbiory archiwum PTL zostały powiększone o kolejnych 6 teczek sybirackich oraz o bieżącą dokumentację naukową i wydawniczą Zarządu Głównego PTL oraz oddziałów terenowych. Archiwizowane są szczegółowe sprawozdania, jakie oddziały składają co roku ze swej działalności naukowej i popularyzatorskiej. Pozyskiwane zbiory są udostępniane w czytelni PTL podczas codziennych dyżurów. Korzystają z nich przede wszystkim pracownicy naukowci Uniwersytetu Wrocławskiego oraz innych placówek naukowych z kraju i zagranicy. Gromadzone w Archiwum PTL zbiory są wykorzystywane także jako źródło do merytorycznego przygotowania wystaw muzealnych

W pierwszym półroczu 2012 r. ze zbiorów skorzystało 8 osób, udostępniono 50 teczek.

Oddziały

W okresie sprawozdawczym do PTL zostało przyjętych 35 nowych członków:

- Oddział Warszawa – 13 osób
- Oddział Wrocław – 6 osób
- Oddział Cieszyn – 4 osoby
- Oddział Poznań – 4 osoby
- Oddział Północno-Mazowiecki – 4 osoby
- Oddział Gdańsk – 1 osoba
- Oddział Lublin – 1 osoba
- Oddział Śląski – 1 osoba
- Oddział Łódź – 1 osoba.

Warto podkreślić, że na posiedzeniu w dniu 18.05.2012 r. Zarząd Główny Uchwałą nr 2 powołał do życia oddział Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Warszawie z siedzibą w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UW przy ul. Żurawiej 4. Wcześniej, z powodu braku jakichkolwiek form działalności statutowej, Zarząd Główny na styczniowym posiedzeniu jednogłośnie podjął bolesną uchwałę o rozwiązaniu Oddziału Warszawskiego, który miał swoją siedzibę w Państwowym Muzeum Etnograficznym. Jednakże już wówczas podkreślano, że istnieje możliwość powołania nowego oddziału w Warszawie, która, jak widać, została w pełni wykorzystana.

Jerzy Adamczewski
sekretarz generalny ZG PTL